

35. Vitiello, Giuseppe. *The four core issues of the "Guidelines on Library Legislation and Policy in Europe"*. - P. 35 – 37 // *Library Legislation in Europe: Discussion Papers and Country Reports* / ed. Christiane Bohrer; Council of Europe, Strasbourg; Goethe-Institute, Munich.- Bad Honeff: BOCK-HERCHEN Verlag, 2000.- 77 p.
36. Buluță, Gh. *Tendințe actuale în legislația privind bibliotecile* // *Biblioteca*.- 2004.- Nr. 9 .- P. 172-173

Rezumat și propuneri de la ședința secțiunii "Competențe juridico - informaționale – imperative ale calității serviciilor de bibliotecă"

Ședința secțiunii a avut loc la 22 octombrie 2007, în sala de lectură nr. 1 a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat "Alec Russo", Bălți. Organizată sub formă de atelier profesional ședința a fost onorată de 26 participanți, din care 13 directori de bibliotecă.

În programul atelierului au fost incluse 6 relatări cu teme concrete din care au fost prezentate 5.

În contextul adoptării unei noi legi cu privire la biblioteci un interes deosebit a avut studiul comparat al dnei Mariana Harjevschi "Concepții și abordări ale legislației de bibliotecă". În discuțiile pe marginea acestei comunicări, participanții au constatat, cu regret, că varianta propusă spre examinare a noii legi, nu corespunde cerințelor și necesităților bibliotecilor de diferite tipuri.

Foarte amplă a fost comunicarea dnei Dora Caduc, director adjunct al bibliotecii-gază, "Experiențe de studiere și aplicare a standardelor de bibliotecă". Prezentată în PowerPoint, comunicarea a fost o dovadă elocventă a experienței deosebite a bălțenilor în problema abordată.

La ședință au fost prezentate și două lucrări recent editate, referitoare la tematica abordată în cadrul atelierului: Culegerea de standarde naționale referitoare la biblioteconomie, informare, documentare și Cadrul de reglementare al Bibliotecii Științifice a Universității de Stat "Alec Russo", Bălți.

În urma schimbului de păreri, participanții la atelier au ajuns la concluzia că în comunitatea biblioteconomică a RM este necesară:

1. Elaborarea / perfectarea regulamentelor–cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor de același tip, regulamente moderne, menite să contribuie la dezvoltarea managementului de bibliotecă și ridicarea nivelului calității serviciilor de bibliotecă;
2. Promovarea / implementarea în comunitatea biblioteconomică a standardelor referitoare la managementul calității;
3. Elaborarea, pe plan național, a normelor și normativelor cu privire la categorisirea bibliotecilor și efectuarea proceselor tehnologice în bibliotecă;
4. Asigurarea existenței în fiecare bibliotecă a standardelor ce vizează principalele tehnologii și servicii de bibliotecă.

III. CATALOGARE ȘI INDEXARE

Concepte, practici și perspective în crearea tezaurului agricol în limba română

Viorica LUPU, director adjunct BRȘA
Ecaterina MADAN, bibliotecar principal BRȘA

Dezvoltarea social-economică a țării depinde în mare măsură de îmbunătățirea sectorului agrar. Posedarea informației actuale într-un domeniu stă la baza dezvoltării oricărei științe. Astăzi, informația devine o resursă strategică fără de care este imposibilă dezvoltarea durabilă a agriculturii. O mare parte a populației din republică este încadrată profesional în sfera agriculturii, devenind astfel și potențiali utilizatori de informație agricolă.

Bibliotecile agricole, fiind principalele centre de informare și documentare în domeniu, au ca sarcină principală organizarea, prelucrarea și asigurarea accesului operativ și calitativ la informația agrară, livrarea informației cu o plenitudine și precizie maximal posibilă. În scopul prelucrării informației, sunt necesare resurse lingvistice adecvate care să asigure calitatea acestui proces. O componentă de bază a resurselor lingvistice o constituie tezaurul ce servește drept instrument de control terminologic, dar care lipsește în totalitate din cadrul sistemelor informaționale din Republica Moldova.

Biblioteca Republicană Științifică Agricolă ca Centru de Coordonare a Resurselor Informaționale Agricole din țară și centru metodologic al Rețelei Bibliotecilor Agricole din RM trebuie să creeze condiții optime de indexare, organizare și livrare a informației agrare către utilizatori prin asigurarea cu instrumente lingvistice a bibliotecilor și centrelor de informare de profil agrar din republică.

Necesitatea acestui instrument a dictat ideea elaborării tezaurului agricol național. Pentru început, BRȘA a creat o listă de vedete de subiecte controlate, în baza cărora a dezvoltat minitezaure în domeniul fitotehniei, legumiculturii, protecției plantelor, zootehniei cu scopul de a le integra într-un macrotezaur.

La nivel internațional, a fost creat tezaurul AGROVOC. Demonstrându-și performanța, aplicabilitatea, eficacitatea și utilitatea sa la nivel mondial, el a fost preluat și tradus de multe țări ale lumii. Experiența acestor țări susține traducerea AGROVOC-ului ca cea mai avantajoasă metodă de creare a tezaurelor agricole naționale.

AGROVOC-ul este un tezaur multilingv ce acoperă terminologia din domeniul agriculturii, alimentației, silviculturii, pisciculturii și științelor adiacente și este accesibil în 14 limbi (engleză, franceză, spaniolă, arabă, chineză, japoneză, portugheză, cehă, germană, ungară, poloneză și persiană). În curând va apărea varianta deplină a AGROVOC-ului în limbile italiană și hindi, iar în limbile coreeană, lao, marathi, turcă, română și rusă este în dezvoltare. Tezaurul conține peste 40 000 termeni, dintre care 28 000 descriptori și 12 000 non-descriptori.

Tezaurul este conceput ca un sistem deschis de comunicare ce permite dezvoltarea și actualizarea permanentă a conținutului său, a terminologiei care reflectă actualitatea și evoluția domeniului agriculturii, cu scopul de a răspunde cât mai eficient necesităților de informare atât a savanților, cercetătorilor, managerilor, studenților, fermierilor, producătorilor agricoli, cât și a tuturor celor interesați de domeniul agriculturii.

În rezultatul unor discuții, demersuri către echipa AGROVOC din cadrul Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO), BRȘA a obținut autorizație privind traducerea tezaurului agricol internațional AGROVOC. FAO a susținut această inițiativă prin asigurarea cu suport informațional și software. Astfel, la elaborarea tezaurului am pornit de la experiența acumulată, realizările obținute, asistența consultativă și metodologică oferită de grupul AGROVOC din cadrul FAO, care are deja o experiență și activitate excepțională în domeniul managementului informației agrare, noilor tehnologii informaționale, creării limbajului descriptor.

Primul pas în traducerea AGROVOC-ului a fost instalarea softului oferit de FAO (instalarea bazei de date My SQL, Web serverului Apache și limbajului PHP). A fost creat grupul de lucru care participă la traducere, constituit din: 5 indexatori, 2 specialiști în domeniul agriculturii, un traducător. Instruirea persoanelor implicate în acest proces a fost realizată prin intermediul conferinței electronice AGROVOC, programului de instruire IMARK, ședințelor sistematice ale grupului de lucru, publicațiilor în domeniu. Conferința electronică AGROVOC s-a desfășurat în perioada mai – iunie și a cuprins 5 etape, în cadrul cărora au fost puse în discuție probleme legate de utilizarea softului și tezaurului AGROVOC.

Deși pare că traducerea unui tezaur este cea mai reușită metodă de creare a tezaurului național agricol, realizarea lui este o sarcină extrem de grea.

Din mulțimea de exigențe pentru traducerea termenilor, mai relevante sunt următoarele:

- termenul trebuie să aibă o orientare adecvată, să corespundă domeniului de utilizare;
- să denumească un singur concept din domeniul științific respectiv;
- să corespundă normelor literare ale limbii române.

Perspectiva AGROVOC-ului constă în dezvoltarea în baza tezaurului respectiv a ontologiei agricole, care va avea un rol crucial în posibilitatea accesului bazat pe conținut, interoperabilitatea și comunicarea pe Web, aprovizionându-l pe acesta cu servicii de înaltă calitate, cum ar fi Web-ul semantic.

Rezultatul scontat al acestei activități constă în integrarea tezaurului agricol național în cadrul sistemului internațional de informare AGRIS, alături de celelalte versiuni în diverse limbi ale AGROVOC-ului.

Elaborarea tezaurului va aduce următoarele beneficii:

- standardizarea lexicului în domeniul agriculturii și științelor adiacente în limba română;
- ridicarea calității procesului de indexare a torentelor documentare și de regăsire a informației;
- creșterea eficienței funcționale a sistemului informațional, livrarea informației cu o plenitudine și precizie înaltă;
- utilizarea corectă a terminologiei din domeniu de către persoanele ce activează în sfera agriculturii;
- asigurarea unui dialog eficient între sistemul informațional și utilizator, făcându-i să comunice în același limbaj prin convertirea noțiunilor selectate din textul documentelor și cererilor de informare în termeni prestabiliți;
- facilitarea colaborării internaționale în vederea schimbului de informații în domeniul agriculturii și participării la crearea bazei de date internaționale AGRIS;
- plasarea lexicului românesc agricol în spațiul informațional global agrar.

Tezaurul va ajuta savanții, practicienii, cercetătorii, fermierii, producătorii agricoli, studenții, doctoranzii în regăsirea relevantă, calitativă și operativă a informației la subiectul, tema interesată; în familiarizarea cu terminologia în domeniu; în traducerea, găsirea echivalentelor termenilor în limbile în care apare tezaurul AGROVOC.